

LLIBERTAT

FRANQUEIG CONCERTAT

ANY II. — Núm. 214

TARRAGONA, DIVENDRES, 30 DE JULIOL DEL 1937

PREU: 15 CENTIMS

El sistema de la guerra incontrolada era dolent.

Es perfecte el sistema del control uniformista?

ALLO ens va fer perdre Màlaga. AIXO no ha pogut salvar

Bilbao.

(De "La Humanitat")

realitats

Els nous incontrolats?

Quan hom va a Barcelona s'adona tot sovint que de les parets, portes i frontals de la ciutat han desaparegut les inscripcions i crides polítiques i sindicals escolpides amb tintes inesborrables, estrafalàries, que tant perjudicaven l'estètica de la ciutat.

S'hi veu per contra, no obstant, les disposicions de neteja de l'Ajuntament, tota classe de cartells que empastifen i embruten portals i carrers de la ciutat.

Hom començava a respirar al desaparèixer les inscripcions inesborrables, tot pensant en la neteja definitiva de la ciutat. Tot però ha estat un somni de la gent.

Ara no és la C. N. T. ni la F. A. I. ni les J. J. LL. les que empastifen les parets de tintes roges i negres tot eridant al poble als seus rengles.

Moltes paraules, molts mítings, grans conferències, extraordinari "bluf", veus de responsabilitat, per acabar realitzant actes és tant a la vista del poble com palesar la manca d'una bàsica responsabilitat política. Avui

quan després d'una Circular oficial prohibint el fer proselitisme a les casernes, el poble de Barcelona veu astorat la presència a una Conferència Política de les autoritats màximes de l'exèrcit i de l'Ordre Públic a Catalunya; quan

tot i fent constar la seva gran austeritat política és quelcom que mou més a reserves que a simpaties el veure pels carrers de Barcelona aquesta propaganda que fereix els sentits del ciutadà més indiferent a les lluites polítiques del nostre poble.

Primer els anarquistes, ara els socialistes i després... què? Suposem però que els partits nacionalistes i republicans de Catalunya no arribaran per mor del seu proselitisme a fer dels nostres carrers, places i edificis acadèmics permanents de pintura inesborrable.

Fins avui hem lluitat tots, — i diem tots passant per damunt d'assabent d'antuvi mancava a la veritat — en contra dels incontrolats del camp, de la fàbrica, del taller, de l'exèrcit, i del... carrer.

En veure ara l'espectacle dels carrers de Barcelona, comprenem que molts que lluitaven en contra de l'incontrolat fa un parell de mesos ho feien senzillament

Així en lloc de crear austeritat els nous no fan altra cosa que palesar davant del poble, que ells han contribuït a enderrocar una dictadura roig i negra per a crear-ne una altra de roja. I com que ara per la política de padrinatge amb els demés partits espanyolistes tenen alguns ressorts del Poder a les seves mans, s'aprofiten i volen explotar la seva situació privilegiada passant per damunt de la majoria de ciutadans del poble de Catalunya fermes defensors d'un règim republicà federal que doni a Catalunya la seva Nacionalitat i que posi als catalans fora del perill de tota classe de dictadures.

Els partits nacionalistes i republicans de Catalunya poden posar les coses al seu lloc i que no dubti ningú que així esdevindrà pel mateix bé de Catalunya...

Aquestes parets brutes de tinta diuen moltes coses ciutadans...

COP

La fòbia anticatalana

Madrid, 28. — "El Socialista" escriu:

"Cuando duelos profundos de olvido difícil nos clavan en una convicción se engrie en Barcelona la voz separatista, exactamente igual que en los peores días de la Monarquía. Qué pensar? Nada bueno! Mucho malo! Descartar que juegue papel de inspirador la figura de judío de Cambó y el libro de cheques de la facción, resulta sobremanera difícil, ya que la buena fe de los propósitos ni por Cataluña aparecen por parte alguna."

Madrid, 28. — "C. N. T." es refereix als comentaris d'"El Socialista", sobre certes actituds sospitoses que aquests vénen observant a Catalunya, i diu:

"La política turbia de Estat Català, imitada frecuentemente por otros partidos políticos de Cataluña, sólo puede dar resultados catastróficos, sólo puede favorecer al fascismo; pero para anular esa política no basta con la protesta de otros periódicos; sería conveniente reducir más conocido su fondo reaccionario, el mejor remedio contra ella, es desarrollar la fuerza del movimiento obrero, aumentar la preponderancia de la C. N. T. en Cataluña. Mientras allí haya anarquistas, no habrá un separatista."

Tota la veritat

Temps enllà, en una ciutat a les costes de la Mediterrània, un home era sentenciat per no dir tota la veritat. Vegeu com fou.

Hi havia establert en aquella ciutat un artífex de la fusta, quin nom era conegut i apreciat en molts països per la destresa i pulcritud amb què fabricava els més rars objectes amb fustes d'estranya bellesa i del preu raonable que cobrava per llur treball.

Un ric mercader entrà un dia en el taller de l'artista encarregant-li un objecte a fabricar amb una fusta d'estrany nom. Es convingué el preu.

El tallista féu l'encàrrec de la fusta al seu proveïdor i construí l'obra d'art i en féu entrega al ric mercader. Aquest refusà l'acceptar-la perquè es considerava enganyat.

Humanitzem-nos!

Quan temps a venir els futurs historiadors es dedicaran a narrar els episodis més sobressortits de la Guerra i la Revolució espanyola, trobaran sens dubte, un material abundantíssim que els permetrà segons la seva ideologia o temperament, descriure les jornades més glorioses o els dolors més colpidors. Tota la gamma dels heroïsmes i de les emocions susceptibles d'ésser copsats i sentits pels homes trobaran un lloc a les pàgines de la Història. Tragèdies, passions, sublimitats, esforços suprems, gestes titàniques, covardies... gust de sang, de glòria i de dolor!

I és precisament per aquesta innumerable diversitat episòdica que hom podrà trobar, que ja a hores d'ara, és pensa amb certa simpatia amb aquell historiador que forçosament ha de sorgir i que emprà la seva atenció, fina i humana, no a la recerca del fet terriblement tràgic, ni de l'epopeia gloriosa, ni de la lluita esborronadora i sagrant, si no d'aquell fet petit dins l'estrepit i el magne conjunt de la Revolució i la guerra però enormement colpidor dins la vida individual; l'episodi que afecta només a un ésser isolat, perdut dins el gran diòs brogit de la tragèdia col·lectiva però que s'ha sentit les grapes de la fatalitat clavades a la carn i estimbat a l'avenc del dolor i les ferides més punyents...

No heu sentit parlar d'aquell jove pilot de la nostra gloriosa aviació que al retornar una nit a casa seva, després d'haver-se jugat la vida per la causa del Poble, es va trobar amb el cos fred del seu pare massacrada pel sadisme d'uns incontrolats?

No us heu imaginat la tragèdia d'aquell pagès català que després de quaranta anys de treballs i esforços havia pogut adquirir un bocí de terra que era ja tan seva com les mateixes mans que l'havien treballada, ha hagut de veure com uns "revolucionaris" als quals ni

tant sols ha arribat a entendre, li arrabassaven aquell troç de la seva pròpia vida en nom d'un sectarisme morbós, que ha posat en perill la mateixa revolució que els falsos-revolucionaris deien defensar?

No us recordeu d'aquella pobre mare que una matinada va trobar el seu fill en un revolt de carretera amb el cap esberlat per una vengança monstruosa que no tenia res a veure amb la guerra ni amb la revolució?

Ah! que aviat està dit tot això. I encara es pot objectar que totes les revolucions i totes les guerres, porten rera seu d'una manera inevitable aquest estol tràgic de malvestats i de follia. Jo ho sabem. Però tinguem cura de no deixar insensibilitzar massa els nostres cors... No passem per davant dels dolors aliens amb una indiferència inhumana tot cobrint-nos amb un tòpic circumstancial massa fàcil per a no ésser també massa primitiu. No ens disculpem tampoc amb els horrors comesos a l'altra banda per la criminalitat feixista; per això, a l'altra banda, són criminals i són feixistes...

No siguem inhumans per manca de sensibilitat. Dantón plorava oint bona música. Lenín s'enternia davant un infant desvalgut... I eren revolucionaris, autènticament revolucionaris.

Cal que ens fem ja a pensar que la guerra s'acabarà un dia i que les essències més pures de la fraternitat i la civilització tornaran a florir en el cor dels homes. I que aquesta fraternitat i aquesta civilització seran possibles gràcies al sacrifici i a l'esforç de tots... dels qui lluiten, dels qui treballen, dels qui sofreixen... d'aquell aviador republicà que un dia trobà el pare mort... d'aquell pagès que un dia ri robaren la terra... d'aquella mare que trobà el fill amb el cap obert a la carretera...

A. BLADE I DESSUMVILA

—Aquesta fusta no és ben bé la que jo us vaig dir. Té el mateix nom, però és de riu i varem convingre en que havia d'ésser de muntanya. — Com si fós de muntanya l'he pagat, digué l'artista. M'haurà enganyat el proveïdor confiat en el difícil que es fa de distingir una fusta de l'altra?

I sí, Es féu judici i el proveïdor resultà culpable. En fer l'entrega havia dit "Aqui ténia la fusta d'estrany nom" No havia dit tota la veritat. No havia dit és de riu i per tant menys valuosa i resistent i fou

severament castigat perquè hauria pogut enllotar el bon nom del gran artista estimat per llur honradesa i art.

Catalunya, era en tot el món considerada com a poble potent i entenimentat. Quatre pilastres i quatre traidors donaren motiu al món perquè el cregués un poble dèbil i foll. I hagué un moment en que tot el món que no ens coneixia prou

(Passa a la segona pàgina)

Amb la 33 Divisió

V

La premsa madrilenya ha tingut cura d'assabentar-nos de la trista nova: els Ales Negres han bombardejat Tarragona i han produït més de cent cinquanta víctimes. No ens ha estranyat gens, acostumats com estem a les monstruositats del feixisme internacional.

Diàriament veiem caure i oïm les explosions de nombroses bombes de procedència alemanya i italiana, els objectius de les quals són únicament els pagesos que conreen els camps, els infants que juguetonen pacíficament pels camins i carreteres en sortir de l'escola, les dones que cusen sentades davant la casa llur, els vells assilats, llars humils, hospitals, camps de cereals...

La covardia i impotència dels Ales Negres o Blaves es tradueix en assassinats col·lectius a la reraguada, en destrucció, en crims, en totes les proves que d'incivilització poden donar els països més salvatges.

Fugen quan els nostres "mosques" i "xatos" apareixen a l'horitzó. Tant-se-val que el nombre dels Ales Roges sigui dues o tres vegades inferior al nombre dels seus: fugen adelerats enloc de cercar la lluita cara a cara com fan els nostres, com fan els qui tenen un xic de masculinitat. Desconeixen la més insignificant de les qualitats que caracteritzen els homes. Surten gairebé sempre de nit, volen a una alçària prodigiosa i sols ho fan arran de terra quan troben en llur camí pobles indefensos, incapacitats de defensar-se per carèixer dels mitjans més indispensables. Llavors actuen amb tota l'energia de que és capaç la seva ànima roï; deixen caure la càrrega i metrallen cinicament els qui han comès el delictes d'haver nascut a Catalunya, a València, a Castella, a l'Espanya lleial...

Per això hem trobat natural que bombardeguessin Tarragona, com natural hem trobat els assassinats dels milers i milers de republicans, de proletaris i d'homes liberals. Les feres han d'expandir-se fent mal i el contrari fóra un fenomen contra natura.

En aquest darrers dies Colmenar Viejo, població completament civil allunyada trenta quilòmetres de les línies de foc, Guadalajara, la segona màrtir, i nombrosos pobles de la seva província, distanciat alguns d'ells per més de cent quilòmetres dels fronts, ploren centenars de desapareguts entre les runes, les columnes de fum i els munts de pedra en què han convertit part del que fou població les bombes incendiàries dels pilots alemanys i italians. Tarragona, la nostra estimada ciutat, ha conegut ja tot l'horror de què són capaços els agents dels qui un dia pretengueren esclavitzar l'Espanya. Però el dol de les mares que ploren llurs filllets i dels infants orfes, el fum de les vigues a mig cremar, l'espectacle tètric de les cases ensorrades, no augmenten la desmoralització com els criminals traidors pretenen. Refermen el sentiment antifeixista i fan que els combatents apretin el fusell amb més braó que mai i apuntin millor contra els bandits.

Tarragona, estimada ciutat, accepta les doloroses jornades que la guerra i fa viure. Tingue's la completa seguretat que els teus fills venjaran amb esereix tanta covardia i maldat.

JOSEP RECASENS I JORDA

ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA

«FRANCESC PI I MARGALL» - TARRAGONA

Hom fa avinent a tots els socis que a partir del proper dissabte, dia 31 dels corrents, quedarà reobert el carè de l'entitat al seu local social, Rambla 14 d'Abril, 38.

Tarragona, 28 de juliol del 1937. — El Consell de Govern.

Els bombers de Tarragona i el criminal bombardeig del passat dia 19

Avui agafem la nostra modesta ploma per a tractar de l'abnegat i heròic comportament dels nostres braus bombers, amb motiu del darrer bombardeig de la criminal aviació feixista portat a terme el 19 de juliol passat.

No fa molts dies que "LLIBERTAT" publicà un article en el qual es posava d'emanifest la manca absoluta del material suficient, amb mires a un possible bombardeig i de les greus conseqüències que això podria portar, cas de que la nostra aimada Tarragona fos bombardejada.

I es parlava de les greus conseqüències que podria portar, perquè es veia clarament que el Còs de Bombers no comptava amb prou material, encara que se sabia que aquest es veuria augmentat per l'entusiasme dels components de l'esmentat Còs.

Vingué el 19 de juliol, aniversari de l'aixecament feixista, i l'aviació recordant aquella data ens féu una enemiga volgüent potser fer-nos criminal visita.

Vàrem quedar meravellats al veure

que els bombers sortien al carrer desafiant la mort i acudien amb una rapidesa formidable als llocs de perill. I això, companys, succeïa quan encara les "ales negres" volaven per damunt de Tarragona i causaven estralls entre la població civil i militar, assassinant covardament a innocents ciutadans, vells, dones i criatures.

Mai ens hauríem cregut que els bombers tarragonins fóssin tant valents! Varen sortir del Parc amb direcció als llocs on havien caigut les bombes incendiàries.

Acabada aquesta tasca es van dirigir a prestar auxili juntament amb els companys de la Creu Roja (que es van portar també magníficament), començant tot seguit el desenrunament de les cases on hi havien encara gent colgada.

Hi va haver un moment, en què vàrem quedar esgarrifats al veure que mentre els bombers treballaven per a poder salvar la vida a molts ciutadans, l'aviació feixista es tornà a presentar i tirà unes bombes no molt lluny precisament d'on es trobaven els bombers. La

sort fou que ningú d'ells va quedar ferit per la metralla feixista, i sí, amb l'ensurt consegüent.

RAMON COLL

Tota la veritat

(Ve de la primera pàgina)

bé ho afirmava. I al afirmar-ho no deia tota la veritat.

Es descuidava de dir que els quatre pillastres i quatre traidors, no eren catalans, ni eren catalans aquells que es controlaven. El mentider de la història fou castigat perquè obrà de mala fe. El món no obra de mala fe. El proveïdor sabia que la fusta era de riu i ho amagava.

El món no sap que els catalans no són responsables del que ocorregué a Catalunya els primers mesos de la guerra. Cal demostrar-li. L'hi ha de demostrar el govern, l'administració, l'assessorament, la cultura, la tècnica, el valor individual i col·lectiu, l'ordre la potencialitat nacional de Catalunya, en fi.

I el món rectificarà del tot (força hem guanyat ja) aquella impressió de desvari que li causà el nostre poble, quan eren influències els seus òrgans de govern, tots els seus vitals, per una allau de trapelles, espies, i aprofitadors que no eren catalans.

I és consolador de veure com a pesar de la campanya de premsa no catalana, el valor català, científic i guerrer, calitat i nombre, es cotitzant al món, a més bon preu cada dia. I puja... puja la cotització.

Els nacionalistes catalans no han perdut pas l'esperança. A cada atac injust contra Catalunya, l'esperança s'aferma... camarades al servei de un centralisme intransigent. Camarades al servei del Partido Unico.

JATORRI

Delegació del Treball

DE TARRAGONA

Havent-se traslladat les oficines d'aquesta Delegació al nou local situat a la Rambla del 14 d'Abril, 97, primer pis, es fa avinent al públic que a partir del dia 23 seran despatxats els assumptes corresponents a aquest departament de les 10 a les 14 i de les 17 a les 20 hores.

El delegat del Treball. — Ramon Sanahuja.

Temes locals

Caí que parlem de proveïments

II

Els homes de la C. N. T. que aparentment demostren tenir poc interès per a intervenir en els afers polítics, tingueren en canvi una afició extraordinària per a controlar i dirigir en forma exclusiva i absoluta tota l'organització de proveïments. Realitzaren tota mena d'operacions per estranyes i difícils que fossin. També demostraren una singular predilecció per a destruir tota classe de comerç per petit que fos. D'això en poden donar compte, els principals afectats, els obrers del comerç a la menuda, que són obrers com els altres.

La venda del pot de llet i del quilo de patates no són pas certament funcions que ha de realitzar una Conselleria municipal. Malgrat tot, ells accentuaven cada dia la seva intervenció en tot el que pogués produir el més petit benefici.

Començaren a iniciar les exportacions dels nostres fruits secs i altres que són la riquesa indiscutible del nostre camp agrícola i recarregaren mercats que mai han estat consumidors en la importància amb que ells creien. Atapeït un mercat que no consumeix allò enviat vol dir moltes coses i reporta molts perjudicis, però la més importants conseqüència és la baixa

de preus. Perquè el país receptor que es troba abarrotat d'una classe de gèneres dels quals no és consumidor ha d'estudiar i establir i crear un nou mercat i tot això vol dir que la mercaderia d'origen ha de sofrir fortes desprecisacions.

Del producte de les vendes realitzades a l'estranger s'obtenien boniques divises i aleshores s'esmerçaven en comprar articles que mancaven aquí. Els preus de cost comparats amb els de venda foren calculats amb tanta diferència que hom no pot comprendre i tant sols justifiquen un negoci excepcional. Si a això hi afegim que els drets aranzelaris que té establerts el Govern de la República no foren pagats augmentaren encara més la nostra sorpresa i el nostre esverament se'n major.

Però tot això la C. N. T. podia fer-ho perquè al Govern de la Generalitat hi tenia tots els ressorts de l'economia catalana que destruïren de mala manera, atents únicament al seu caprici i a establir xarxes a profit de la seva sindical.

Més endavant una crisi de Govern porta un home de la U. G. T. a la Conselleria de Proveïments.

CORB

NOTES INFORMATIVES

ASSOCIACIÓ DE FUNCIONARIS DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

CONVOCATORIA

Company: Per la present ens plau convocar-vos a les Assemblees generals extraordinària i ordinària que tindran lloc al Teatre Poliorama, Rambla d'Estudis, 9, el proper diumenge, dia primer d'agost, a dos quarts de nou del matí de primera convocatòria i mitja hora més tard de segona per a l'assemblea general extraordinària, sota el següent

ORDRE DEL DIA

Primer. Lectura de l'acta anterior.
Segon. Lectura, discussió i aprovació dels nous Estatuts.
Seguidament començarà l'assemblea general ordinària sota el següent

ORDRE DEL DIA

Primer. Lectura de la Memòria presentada per la Junta de Govern.
Segon. Aprovació de l'exercici econòmic.
Tercer. Nomenament de Junta de Govern.
Quart. Precs i preguntes.
L'interès i importància dels assumptes a tractar imposen l'assistència de tots els afiliats.
Barcelona, 15 de juliol del 1937.
— Per acord de la Junta de Govern, Joan Colomà, president. — Josep Patau, secretari.

Notes. — Per haver de desocupar el local a dos quarts de dues, es començarà amb rigorosa puntualitat. D'acord amb el que disposa l'article 12 dels actuals Estatuts, a l'entrada del Teatre s'exigirà la presentació del Carnet sindical al corrent de pagament i el rebut del mes de juliol.

CASA POU

Flors artificials

Perfumeria. Merceria

DEPARTAMENT DE SERVEIS PUBLICS.—SECCIÓ DE TRANSPORTS AVIS

En prendre possessió d'aquesta Delegació de Transports, una de les major preocupacions meves, fou procurar que una moralitat acrisolada, presidís tots els meus actes. I naturalment, que si el delegat té aquest criteri i està fermement resolt a què així sigui, deu imposar-la a tots els que amb ell comparteixen les responsabilitats de la Delegació i a quantes persones o entitats es relacionin amb la mateixa.

Portem un any de guerra. Tot-hom ha parlat quant li ha semblat d'ella, però és el cert que molts pocs la senten en la proporció que d'ella blasonen. Així, per exemple, són molts els particulars i entitats que, amb un dret molt relatiu a disposar de cotxe, l'estan utilitzant per a tots els menesters que els hi plau, cometent amb això un atemptat a l'economia de la guerra i a l'honestitat que imposa la veritable democràcia.

Està molt bé que s'utilitzin els cotxes per a serveis oficials, encara que en molts casos es pot prescindir d'ells, però el que no es pot tolerar, el que no es pot consentir i aquesta Delegació anuncia que sortirà al pas dels que pretenguin vulnerar-ho, és que els cotxes s'empleïn per a freqüentar llocs d'esbarjo, serveixin per a passejar senyores que en molts casos res tenen que veure amb el titular a qui s'ha facilitat el cotxe, i que a la fi, no serveix el fet més que per a descreditar un sistema polític, que semblaria no té altra finalitat que la d'haver creat uns "nous rics" que han vingut a suplantar a l'antiga burgesia, vaga i ridícula per inútil per a la societat.

Litre de gasolina mal empleat, és un projectil que es dispara contra l'exèrcit lleial. És or que es despilfarrà i perjudica la nostra economia. En fi, és un acte de sabotatge a la guerra i a la revolució.

Aquesta Delegació del Transport, disposada a obrar inflexiblement contra aquest estat de coses, avisa primer, i adverteix que prendrà resolucions després. Una advertència lleial robusteix l'autoritat del que es veu obligat a aplicar sancions.

Tarragona, 28 de juliol del 1937. — El delegat de la Tercera Regió, Joan Crespo.

REUNIO D'AUTORITATS

Convocada per l'alcalde, Ramon Foronat, se celebrà ahir a la Comissaria de al Generalitat una reunió d'autoritats per a tractar de la defensa passiva de la ciutat. Després d'àmplia deliberació foren adoptats alguns importants acords que la natural discreció ens impedeix fer públics.

Segons referències però, fou estuclada l'adopció d'un nou sistema de vigilància i alarma, d'una major efectivitat que l'actual i que permetria un contacte més ràpid amb tots els ciutadans.

Oportunament i a mesura de les circumstàncies, les autoritats que en tot moment es preocupen de salvaguardar la vida de tots els ciutadans, aniran donant les consignes necessàries amb aquest propòsit.

INCORPORACIO

Es noa extraordinària animació a la nostra ciutat amb motiu de la incorporació dels minyons de la lleua del 1931.

S'han presentat la major part dels inscrits, continuant-se la incorporació.

El Dr. J. Tarrés

PARTS I MALALTIES DE LA DONA

Traslada, provisionalment, el seu Consultori al carrer Durruti (Unió), 2, pral. — Telèfs. 1989-1783.

VISITA DE 10 A 12

ESLLAVISSADA DE TERRES

Ahir tarda, treballant en la construcció d'una rasa al carrer de Lleida, hi hagué una esllavissada de terres, amb tanta dissort que atrapà a cinc dels obrers que hi treballaven, nomenats Agustí Paris Simó, Josep Badillo Vallverdú, Josep Campos, Teodor Paris Martorell i Gil Almagro, produint-los ferides de pronòstic reservat.

Amb un autobús de servei públic foren conduïts immediatament a l'Hospital civil, on foren degudament atesos.

LABORATORI

Radio-Elctric

BOVE

Baixada Misericòrdia
Telèfons 1267 i 1668

Secció Esportiva

FUTBOL

UN INTERESSANT CASAL D'ESPORTS AMATEUR I REGIMENT NUM. 15

Demà, a la tarda i en el terreny d'el'avinguda de Catalunya es celebrà un interessant encontre de futbol entre l'Amateur del Casal d'Esports, reforçat per alguns elements i el Regiment d'Infanteria d'Almansa núm. 15, que es troba a la nostra ciutat amb uns dies de permís.

L'esmentat partit de futbol que donarà començ a les cinc, és a propit dels familiars de les víctimes del darrer bombardeig feixista portat a terme el passat dia 19.

Per aquest encontre ha estat invitat per llençar el kik-off, el conegut speaker de Ràdio Tarragona, Josep Maria Terrasa, per ésser ell un dels entusiastes organitzadors de la subscripció a favor de les víctimes del bombardeig.

VARIA

NOVES DE SAPERAS

Hem rebut a la Redacció de "LLIBERTAT" una tarja del nostre company Saperas, jugador del Casal d'Esports de la nostra ciutat, donant-nos compte de que es troba a Fralles (Jaen), enquadrat a la disciplina de l'Exèrcit Popular Regular.

Agraïm cordialment la deferència que ha tingut Saperas envers nosaltres, tot desitjant-li força en cert lluitant contra la fera feixista.

CICLISME

MES DETALLS DE LA VOLTA A FRANÇA

Un gest digne de l'espanyol Canyardo, solidaritzant-s'hi alguns alguns ciclistes italians

La premsa estrangera publicà un episodi de la Volta ciclista a França del qual ha estat autor el nostre compatriota Marià Canyardo.

En passar els corredors per Bour Madame, poblet al costat de la frontera espanyola, que serveix de refugi a alguns franquistes, un d'aquests aixecà la mà i salutà amb cues a Franco. Canyardo responcric d'"Arriba Espanya!" i visgué immediatament amb el puny laire.

Això no té res de particular, però si que ho té el fet que Camusso, membre de l'equip nacional italià es solidaritzà amb el nostre compatriota i salutà també amb el puny enlaire.

Els diaris francesos alludeixen a aquest sorprenent gest de Camusso, del qual hi ha proves fotogràfiques i qualifiquen d'heroic gest que fou compartit per altres corredors de l'equip italià.

CASA GUÉLL

Rebudes les Novetats d'estiu

Especialitat en trajos d'home

Major, 15 i 17

TARRAGONA

Es multipliquen les trameses de matèries primes de l'Espanya facciosa a les fàbriques alemanyes

El redactor cap de la "Frankfurter Zeitung", Kircher, que es troba actualment a Salamanca, parla més o menys dissimuladament de les trameses de matèries primes fetes a l'Alemanya des de l'Espanya dels insurrectes.

Malgrat que no vol explicar amb tota claredat les seves dades, escriu textualment:

"Els intercanvis comercials hispano-alemanys s'han multiplicat molt durant aquest primer any del Govern nacionalista a Espanya i especialment durant els darrers mesos. L'absència de comerç amb l'Espanya governamental no sols resta contrabançada, sinó que la quantitat total de l'intercanvi és molt més grossa que no pas durant els darrers anys.

Així hom ha aconseguit equilibrar la importació de productes espanyols d'emanera que hom ha suprimit tot el que no era indispensable, com per exemple, la fruita, en profit del que era necessari, és a dir, les matèries primes de tota mena. Un comerç com aquest "tràfic de compensació" dirigit segons un pla determinat, necessitava una oficina central per a desenvolupar els afers amb l'Espanya damunt d'una base verament particular però subordinada a directives precises derivades del pla dels quatre anys.

Aquesta oficina central és a Espanya la "Hisma", que té la direcció a Sevilla, i posseeix nombroses sucursals. L'organisme corresponent d'Alemanya és la "Rowak".

Tot el que Alemanya lliura a l'Espanya nacionalista deu i pot ésser pagat pel Govern nacionalista dins una mesura creixent i sense esforç per mitjà de primeres matèries i productes alimentaris importants. Aquests canvis són orga-

MOSTELLE

Suc de raim sense fermentar. Indicadíssim per a malalts, convalescents, parturientes i nens.

De venda a les farmàcies i drogueries.

Rafael Escofet - TARRAGONA

nitzats de tal manera que cada proveïdor alemany i cada proveïdor espanyol són pagats al comptat." Kircher afegeix una consideració que retrata perfectament l'Espanya facciosa, ja que diu que el treball del general Franco ha estat facilitat pel fet que "fins ara no hi havia masses obreres fortament concentrades al territori en poder dels insurrectes."

Els treballs de fortificació de Mallorca i d'Eivissa segueixen sense parar. Vaixells mercants amb bandera dels insurrectes hi duen carons, municions i equips. L'administració militar italiana té les coses tan ben estudiades que, actualment, ja podrien començar a ésser executats els plans de desembarcament a la costa de Castelló que foren descoberts fa algun temps.

Mobles

Radio-Philips : Música

PAU RICOMÀ

Rambla 14 d'Abril, 48

TARRAGONA

Andreu J. Capdevila

FUNERARIA

J. Nongués, 22.-Telèfon, 1440

TARRAGONA

Els preparatius italians a Mallorca

El "Daily Express", de Londres, publica una informació que el seu corresponal a Gibraltar assegura haver rebut dades autèntiques de la situació a les illes Balears, especialment pel que toca a les fortificacions italianes. Remarca que les sudites illes es troben al mig del pas de totes les comunicacions d'Anlaterra vers l'Orient. També hauria pogut afegir que les illes Balears tallen el pas de les comunicacions franceses a l'Àfrica del Nord.

Un grup de 600 oficials i soldats italians, la majoria pertanyents a l'Aviació, s'han encarregat del control militar naval i aeri, i actualment instrueixen un exèrcit de 20 mil espanyols.

Geòmetres italians han aixecat plànols de Mallorca i d'Eivissa, les dues illes de l'arxipèlag que es troben en poder dels insurrectes i que ja estan artillades formidablement amb bateries de costa i antiaèries.

Durant les tres darreres setmanes han arribat a Mallorca enormes quantitats de bombes, canons antiaeris i avions de combat, sense que per això hagi estat cap obstacle al Pacte de no intervenció.

A Mallorca han estat construïts tres aeròdroms: dos als voltants de Palma i un a l'interior de l'illa. Cada un d'ells té instal·lat un equip italià moderníssim que té cura dels quaranta avions italians estacionats fa dies. Dos d'aquests aeròdroms posseeixen hangars subterranis.

Allí hi ha tota mena d'aparells; avions de bombardeig, avions de caça i hidros que poden fer amb menys d'una hora les 150 milles que els separen de la costa governamental espanyola.

A la badia de Pollença ha estat instal·lada una base d'hydroavions i submarins. Aquesta base dista 40 milles de l'illa de Menorca que segueix a poder dels governamentals i posseeix una base aèria i naval establerta pel Govern espanyol, poc abans de la rebel·lió militar.

Ja fa temps el comandament italià de Mallorca va organitzar expedicions contra Menorca, però tant les navals com les aèries foren infructuoses.

Els nazis s'apressen a modificar el seu material de guerra

Berlín. 29. — Segons informets dignes de crèdit, s'introdueixen modificacions en l'armament de tot l'Exèrcit alemany. Els assaigs realitzats en territori espanyol han demostrat la necessitat de procedir a la rectificació suara començada. E lloc de les peces d'assaig d'altres models (SMG. 08 i LMG 0'815) es prova una metralladora refrigera-da per aire (MG 34 o 36).

La fabricació d'aquestes metralladores es portarà a terme a la casa Mauser, que ha estat traslladada a Berlín, des d'Oberndorf, prop del Neckar, on, en cas de guerra, estava exposada a un possible canoneig de l'artilleria francesa. Els treballs preliminars que s'estan realitzant per a assentar aquestes manufactures es fan amb lentitud, perquè manca material. Falten, especialment, els torns moderns necessaris per a la fabricació. En aquests tallers es projecta una producció, mitjançant tres trons, de 1.200 metralladores diàriament. En una altra fàbrica adjunta, es produeixen actualment 76.000 quilos de pólvora cada setmana.

NOVETATS

en

tota classe de gèneres

CASA MALÉ

Portalet, 8 Tarragona

Aquest número ha passat per la prèvia censura

Ja sap prou?

Curset d'estiu

Acadèmia ROIG

Colom, 24

DIMISSIO IRREVOCABLE

Per apreciacions de caràcter personal ha presentat la dimissió amb caràcter irrevocable, de membre de la Comissió de Provements de l'Ajuntament, el conseller municipal, David Valle Peña.

Si voleu comprar barato no deixeu de visitar el

BAZAR ALEMANY

Rambla 14 Abril, 61

PRO VICTIMES DEL BOMBARDEIG

	Pessetes
Faldomer Reverter	50
Antònia Roig	10
Baldomer Reverter (fill)	10
Encarnació Reverter	10
Rosa Roig	5
Maria Roig	5
Enric Albó (refugiad de Madrid)	250
Carles Pou i família	25
Josep Roig Llauredó i família	10
Narcisa França	5
V. P.	25
Treballadors Terra UGT. Sindicat Treballadors Terra UGT.	50
Colectivitat Agrícola Tarragona	25
M. L.	5
Salvador Vidal Pons	50
Josepa Martí	10
Magatzems "La Boca-Calle"	50
Ramon Pié Cots	5
Un metge	50
Suma i segueix:	427'50

PÈRDUA

S'han extraviat unes ulleres en el tragete comprès des de les Cases Barates de la carretera de Valls fins al carrer de Rafel de Casanova.

El qui les hagi trobat és pregat de retornar-les a l'Administració de "LLIBERTAT", Rambla 14 d'Abril, 62, principal, on li serà entregada una gratificació.

Consideracions sobre la guerra i la revolució

Fa pocs dies el periòdic "El Socialista" va publicar un article particularment interessant i revelador de tota una mentalitat. Parlava de l'òrgan del PSOE de les paraules del President Companys en les quals deia: "Catalunya per sobre de tot". "El Socialista" s'irrita que el President de Catalunya digui als catalans que estimin la seva pàtria i és que per a "El Socialista" el patriotisme català continua essent un misteri inaccessible, irritant i inútil. Nosaltres deixem que "El Socialista" pensi com vulgui. Sempre recordem, com a exemples d'objectivitat històrica, el pròleg del senyor Menéndez i Pidal a la "Història d'Espanya" de l'Espasa Calpe en la qual l'il·lustre historiador en un moment d'història militant ve a dir que el nervi de la història espanyola han estat sempre Andalusia i Castella. Ara l'òrgan del PSOE ens demostra que tota aquesta campanya que s'ha vingut fent contra Catalunya, i que el nostre periòdic ha demostrat — no amb frases sonores, com és costum en els plagiadors de consignes, sinó amb xifres — que és completament inexacta, no era una campanya encaminada a demanar un ajut més directe sinó una campanya purament política, una campanya que amagava la desorientació de certs esperits espanyols a la "antigua usanza" que creuen de bona fe que la trajectòria històrica d'Espanya només és compatible amb determinats credos i símbols de la història monàrquica. Catalunya té perfecte dret a parlar de l'eix Barcelona Bilbao, perquè el dia que Galícia tingui el seu Estatut podrà parlar de l'eix Barcelona - Bilbao - Galícia. Vol dir això que nosaltres entenem el futur de la història espanyola com un conjunt de centres històrics, econòmics i polítics, que enclouen agrupacions humanes, racials lingüístiques o històriques. No volem el centralisme fred i abstracte, que vàrem combatre en plena monarquia i que — entengui-ho bé "El Socialista" de Madrid i d'altres llocs — combatrem quan calgui.

Quan el President Companys, dirigint-se als catalans (subrallem, dirigint-se als catalans) diu: "Catalunya per sobre de tot!" vol dir que les consideracions particulars que alguns volen donar a la guerra, nosaltres — nacionalistes democràtics — hi osem la idea totalitària del patriotisme català, com a comú denominador. Es que per ventura el President Azaña no ha fet igual? Es que els marxistes no han acceptat la idea de guerra de la independència? Es que el patriotisme català fa nosa? Senyors de "El Socialista", senyors de "El Mercantil Valenciano": més compenetració. Amb les ulleres fumades de

l'anticatalanisme, sempre resultarà que som uns bandarrers.

Per a molts l'exèrcit Popular ha d'ésser una massa uniforme d'antifeixistes: per a nosaltres l'ànima d'aquest exèrcit hauria d'ésser l'essència nacionalista. Parleu de Catalunya al combatent català; parleu de Catalunya en terres de Castella, d'Andalusia d'Aragó. El combatent català sent l'amor de Catalunya per sobre de moltes abstraccions que es volen imposar en nom del revolucionarisme. Voldríem que els Comissaris de Guerra dels fronts on hi ha catalans despertessin el fervor patriòtic als combatents; els parlessin del que és i representa Catalunya. Que no els diguin que Catalunya és una mala graïda, que no ha fet res per a guanyar la guerra.

El militarisme polític és condemnable, contra el que creuen alguns però no és el militarisme al servei d'un ideal. Creure que l'antifeixisme militarista només pot enquadrar-se en un partit, és advocar pel bonapartisme, sistema que ens sembla molt allunyat del pensament català. Particularment, els militars poden pertànyer al partit polític que vulguin. Professionalment, són els quadres de comandament d'un exèrcit en el qual hi ha totes les tendències que s'oposen al feixisme. Es que es vol donar a l'exèrcit popular un esperit de partit? Suposem que no i per això trobem una monstruositat el que escriu un col·lega ahir al matí, encara que ho trobem justificat per expressar un pensament ocult.

Catalunya defensa i defensarà, en plena guerra com en la pau. L'orientació que li sembli millor per a l'esdevenidor de la República. Els falsos herois que ara surten volent: discutir certs drets na alteraran ni la seva veu ni el seu gest. A hores d'ara escriure que Catalunya està venuda a Cambó, com fa avui "El Socialista" no solament és intolerable sinó que demostra que el "cerrilismo" no és d'una època sinó de totes les èpoques. Qui és aquest incontrolat que pot escriure aquestes coses i en aquests moments? Recomanem als col·legues de Madrid — i als de Barcelona una mica més de responsabilitat i, sobretot, una mica més de ponderació.

(De "La Humanitat")

LA INFANTIL

Confecions per a nens i senyora
Baixada de Misericòrdia, 16

ENTRESOLS VALENCIA

Saldos i Novetats Ocasions permanents
en sedes, llanes, cotons, gèneres de punt

Apodaca, 11, entresol

Tarragona

L'antiga i acreditada Casa MIAN, posa en coneixement de la clientela i públic en general, que reemprén la venda de tota classe d'ous i aviram, ja que compta amb existències suficients, de la millor qualitat i a preus reduïdíssims.

Per ous del país: Casa MIAN.

Per pollastres tendres i fins: Casa MIAN.

Per gallines, conills i aviram: sempre a Casa MIAN.

PLAÇA CORSINI, 7.

Espigolant

"C. N. T." de Madrid posa en guàrdia l'opinió sobre el perill que podria reportar-nos l'excés de partitisme i a aquest efecte diu:

"Este es el problema que se ha planteado, en términos concretos, en el miting celebrado ayer. Toda la opinión antifascista de España debe meditar esa cuestión con el mayor detenimiento, porque ha de tener muy presente que nuestra victoria depende de la actitud que adoptamos ante el ciego partidismo y la actuación sectaria a que se está entregando algunos elementos políticos, que parecen obstinarse en no advertir que con su proceder comprometen los intereses más altos de quienes combaten en las trincheras o trabajan en la retaguardia por una España libre, independiente y próspera."

M. Badia Colomer a "Diari de Reus" es mostra disconforme amb la creació d'un Partit Unic així com contrari a la formació d'una nova central sindical i ho argumenta conclouent finalment: "

"Per això davant de les incongruències que presenten els dos aspectes — creador d'un Partit Unic i ànim d'arribar a la creació d'un nou organisme que dividís encara més la classe treballadora, — nosaltres creiem que els esforços de tots els homes amb veritables ganes de poder un dia arribar a l'acció purament uniforme, unilateral dels obrers, és aconseguir la veritable hegemonia en totes les accions que representin, ara, anar a guanyar una guerra que es fa precisament ecurçar i el primer pas consisteix en agermanar criteris d'aplicació immediata, perquè una fusió equivalent a absorbir-se un a l'altre, mútuament cosa que, en realitat, si no hi ha abans un agermanament ben pregó, és impossible."

Segons "Las Noticias" la U. G. T. és l'organització que més ha treballat per la unitat de la classe treballadora i a aqueste respecte diu:

"Nosotros no hacemos literatura ni divagamos. Hablamos con hechos y con proposiciones. Se quiere la unidad Pues a hacerla. Pero que sepamos para qué se hace y cómo se hace. Nosotros ofrecemos un programa al Comité Regional de la C. N. T. Se acepta o no, se discute o no Vamos a hacer lo que que sea pero vamos a hablar con claridad para que todos sepamos a qué aternos."

L'article editorial de "Solidaridad Obrera" es titula "La democracia obrera, base del anarcosindicalismo y de la revolución proletaria" i en el mateix defensa la democràcia que és la norma diu, que presideix l'organització confederal:

"La democracia sindical, la democracia obrera, no es para nosotros un simple tópico ocasional, sino la base misma de nuestra revolución base que procuramos consolidar y extender a costa de cualquier sacrificio."

He ahí uno de los principales puntos de divergencias con los partidos políticos, para los cuales no hay más base que la de su propia hegemonia."

"Lluita" de Tortosa en el seu editorial comenta el panorama internacional que per l'articulista és de millora de posicions, ja que poc a poc la República va guanyant adeptes en els grans sectors internacionals que li reporten la simpatia universal.

"La simpatia universal. L'ajut dels pobles lliures, el sentiment de fraternitat, no s'aconsegueix amb "Junkers" ni amb "Capronis" ni amb terror, ni amb metralla. S'aconsegueix actuant com actua la República; s'aconsegueix comportant-se com es comporten els pobles civilitzats. Cada víctima innocent que cau en territori lleial, és un partidari més que la nostra causa és justa i és noble i és humana, el món civilitzat no pot romandre al marge ni pot restar indefinidament a l'albur de les provocacions de les intemperàncies i de les exigències xantagistes del feixisme internacional."

"La Vanguardia" en el seu editorial es refereix a la proposta de Franco a Anglaterra al marge de les potències totalitàries i fa uns comentaris adients dels quals ens plan reproduir un fragment:

"A nuestro juicio, el talón de Aquiles de los facciosos está en lo mismo que durante unos meses les ha servido para darles apariencias de triunfadores. Morirán por donde han pecado y será justicia que así sea. Porque, aunque sea duro, se comprende que haya unos gavitas de traidores a su Patria, pero no es posible que haya unos millones de españoles que se resignen a serse convertidos de extranjeros."

La propuesta de Franco no es, pues, a nuestro entender, una fantochada sin base, ni una finta política hija de su propia inspiración. Es consecuencia de la presión que sobre él ejercen los españoles del otro lado que no han perdido del todo el sentido de la dignidad nacional."

"Llibertat" de Mataró estudia el concepte de disciplina en el seu editorial i fa al marge del mateix concepte diverses consideracions oportunistes en aquests moments.

"Ens fa l'afecte que no serien pas els que ara obeeixen, els més

disciplinats. Ho serien aquests que veieu "fer el viu" com si no estessin disposats a sotmetre's a cap disciplina! Aquests foren els més mansos, els més obedients, els que es supeditarien a totes les arbitrarietats imaginables.

En canvi, els que es fan com una qüestió d'honor de prestar llur curs lleial, i fran a la causa de la llibertat, els que senten sincerament l'avversió i l'odi envers la tirania que convertia — que convertia encara en el camp facciós — l'home en un infeliç nmot, si les coses canviessin i haguessin de sotmetre's per la força, farien una resistència pasiva, si no ia poguessin fer activa encara que això els reportés càstigs i tota mena de sofriments.

La disciplina és ordre es una situació de justícia i consisteix un honor sotmetre's-hi voluntàriament. Només és oprobiosa vexació quan el mot "disciplina" serveix per fer doblegar l'espina als peus de la tirania.

I el qual no ho entengui així podrà ésser moltes coses, però no serà mai un revolucionari."

CAMISES CORBATES

darreres novetats

= ALSINA =

CAMISER

MANUEL PEDROL

Olis purs d'oliva

TARRAGONA

El temps

OBSERVACIONS METEOROLÒGIQUES DE L'INSTITUT

Temperatura a l'ombra: màxima, 27,5; a les 18, 21,5.

Baròmetre a 0 i al nivell de la mar: A les 8 h., 757; a les 18, 756,1.

Direcció del vent: A les 8 h., E.; a les 18, SE.

Estat del cel: A les 8 h., quasi destapat; a les 18, tapat.

Classes de núvols: A les 8 h., St. Cú. A. Cú.; a les 18, id. id.

Evaporació: En les 24 h., 2,5.

Pluja recollida: En les 24 h., 0.

Humitat relativa: A les 8 h., 83; a les 18, 78.

Sugrañes, Impresor. — Tarragona